

«Natta pappa henta oss» er ikke bare en film om mors alkoholisme

– Jeg ønsker ikke at denne filmen kun skal bli en viktig og riktig film for alle landets sosionomer. Jeg vil at folk skal ta med seg popcorn, M og cola og se filmen fordi det er en god historie.

Steffan Strandberg er premiereklar med filmen «Natta pappa henta oss».

Det er en selvbiografisk fortelling om oppvekst hos en alkoholisert mor, om hvordan faren hentet 11 år gamle Steffan og hans halvannet år yngre bror bort fra moren og om den prosessen Steffan har vært i helt siden barndommen.

Filmen settes opp på norske kinoer i høst, nærmere bestemt 13. oktober.

For regissøren har det vært en lang vei fram til sluttproduktet. Lenge har han tenkt at hans barndomsopplevelser skulle bli til film.

Den israelske animatøren Yoni Goodman – med blant annet Golden Globe-vinneren «Waltz with Bazir» på CVen – står bak animasjonene i «Natta pappa henta oss»

– Det er en forsoningsfilm, sier han og snakker levende og engasjert om sin mor som «valgte alkoholen fremfor oss barna», som han kaller det.

Moren døde for ti år siden og i begravelsen følte ikke Steffan noe sorg. Det fikk han til å spørre om det var noe galt med ham. Det var andre følelser enn sorg som beskrev forholdet til moren.

– Jeg hatet min mor. Kunne jeg bruke ordet hate? Og hvorfor hatet jeg min mor? Jeg begynte denne prosessen med å skrive ned alle minnene jeg hadde fra min mor. Det endte med at jeg ble bare mer bitter og forbannet. Hvorfor tok hun det valget? Hvordan kunne hun oppføre seg slik? Hun hadde mistet min lojalitet. Hun sviktet oss. Hun valgte alkoholen fremfor meg og min bror. Nei, forsoning var helt umulig, sier han.

– For meg ble det helt feil at det var jeg som må finne fram til forsoningen.

“ Det var jeg som var offeret – og skulle jeg bare akseptere at mamma valgte oss bort?

– Nå er jeg selv midt i 40-årene og har tre barn. Jeg har flere venner som har slitt med både narkotika og alkohol, men som har klart å legge vekk rusmidlene når de er blitt foreldre. Nei, jeg var ikke villig til den forsoningen, men kom frem til en forsoning ved å lage denne filmen.

Lillebroren har et litt annet syn på moren.

– Vi er enige om hva som har skjedd, men vi har ulik oppfattelse av mor. Han er nok mer forsonende over mamma og ser på mammas alkoholisme som en sykdom. Jeg har nok vært mer sinna.

“ I research-arbeidet til filmen har jeg også snakket med flere fagfolk som sier at slik

ulik søskenopplevelse ikke er uvanlig.

– Jeg tok rollen som storebror, mener han.

Broren har fulgt filmprosessen nært. Han har vært den første som har fått sett manusutkastene og hele tiden har Steffan fått tommel opp for arbeidet. Men den endelige filmen har ikke broren sett.

– Det vil han vente med til filmen er på kino, sier han.

– Filmen foregår på to plan, mener Strandberg. – Det ene planet er fortellingen om hvordan det er å vokse opp i et hjem med rus og om hvordan pappa hentet meg og min lillebror til et mer normalt liv. Det andre planet er hvordan jeg som voksen tar et oppgjør med mine barndomsopplevelser, en slags forsoningsprosess.

“ *Jeg kunne ikke laget denne filmen mens mamma levde. Og egentlig så synes jeg mamma kommer godt ut av filmen.* ”

De gamle filmopptakene pappa gjorde viser et normalt oppvekstmiljø.

Filmen er på en time og inneholder gamle super 8-opptak gjort av faren, offisielle arkivopptak, gamle foto, nyere opptak gjort av og med Steffan samt til sammen 25 minutter med animasjoner.

– De gamle filmopptakene pappa gjorde viser et normalt oppvekstmiljø. Det er opptak han tok av oss etter at han hentet oss fra mamma. Da er det badeturer og Ludo-spill. Perioden vi bodde hos mamma i Skippergata i Kristiansand har vi animert, forteller han.

Jakten på den optimale animasjonen førte han til den israelske animatør Yoni Goodman. Han står bak filmen «Waltz with Bashir» som blant annet fikk Golden Globe-pris i 2008. Her fant Strandberg det uttrykket han ville ha. Det er det belgiske selskapet Walking the Dog som står bak animasjonssekvensene. Det er produksjonsselskapet Indie Film som står bak filmen.

Dette har også gjort at «Natta pappa henta oss» er blitt en påkostet film. Et budsjett på nærmere 14 millioner kroner gjør den til den nest dyreste animasjonsdokumentaren her i landet, ifølge Strandberg, kun slått av The Tower som har premiere neste år.

– Selvsagt er jeg opptatt av om filmen blir godt mottatt. Selvsagt er jeg opptatt av hva filmkritikerne mener. Jeg vil gjerne gi noe tilbake til alle de som har vært med å finansiere filmen. Men det aller viktigste er at den kan engasjere vanlige folk. Jeg håper filmen kan skape et rom hvor det går an å snakke om vanskelige og uoppgjorte ting.

“ Barn som vokser opp under slike forhold skal vite at de har krav på noe bedre. Jeg håper filmen kan gjøre noe med skammen og skyldfølelsen disse barna har.

– Samtidig håper jeg den kan være en oppvåkning for foreldre som sliter med rusproblemer, sier han.

Han forteller om en reaksjon han fikk fra en dame da han fortalte om filmen på et Blå Kors-arrangement.

– Hun mente denne filmen ville vise hennes liv. Hun hadde vokst opp i et rushjem og slet selv med rusproblemer.

Hva så med Steffan Strandberg og fremtidige filmprosjekter? Hva gjør man etter at man har laget en såpass personlig fortelling?

– Nå kunne det gjort seg med en helt vanlig jobb. Klippe hekker for parkvesenet, for eksempel. Så om noen har en jobb, må de gjerne henvende seg, ler han før han tar seg inn igjen:

– Nei altså, jeg har fire–fem filmidéer i magen. Men det er ikke så personlige som denne filmen.

Tekst:

Gunder Christophersen

Journalist